

DELBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM

5

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 8

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy hóra 35 dinár, három hóra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:

1½ Dinár

Bűnösök-e?

Abban a percben, amikor az SHS királyságbeli magyarság politikai pártjának országos elnöke letartóztatásban van, csak a rossz lelkiismeret parancsol hallgatást. A mi lelkiismeretünk tiszta. Mi nem akarunk hallgatni. Mi tiltakozunk, úgy, olyan hangossággal, ahogyan tőlünk telik: Nem bűnösök, nem lehetnek bűnösök! Sem dr. Sántha György, sem letartóztatott társai, a magyar politika letéteményesei nem lehetnek bűnösök abban, amivel vádoltatnak. Itt senki egyéni politikát nem űzhet. Sem a letartóztatottak, sem azok, akiket — a Magyar Párton belül is — világszemlélet és politikai meggyőződés különbözőségeinek ég és földje választ el tőlünk. Dr. Sántha György nem lehet bűnös, mert a maga nyílt, egyszerű, őszinte és becsületes magyarságában nem lehet bűnre kapható még azon a szűk határon belül sem, amit mifelénk is úgy hívunk, hogy politika. Nem lehet bűnös, mert a magyar kisebbségi politikának — mondjanak akármit is Pribicevics lapjai — nincsenek bűnei, nincsenek tévtői és nem léphet félre az sem, aki min a Magyar Párt országos elnöke, ennek a politikai pártnak és programnak hivatalos képviselője.

A zajongók és gyűlölködők értsenek meg bennünket: Mi nem akarunk prejudikálni. Folytassák le a vizsgálatot minden mellékszempontra, még a küszöbön lévő választásokra való tekintet nélkül is. Aki bűnös, vegye el méltó büntetését. Attól a jogtól azonban, hogy ebben a percben megtegyük e sajnálatos esemény margóján a magunk megjegyzéseit, nem foszthat meg bennünket senki. Nem futamodunk meg egy koholt és otromba gyanu árnyékában és ime, megmondjuk: dr. Sántha és társai nem lehetnek bűnösök és ha azok — amit teljességgel kizártnak tartunk — meggondolatlan, könnyelmű és bűnös lépések megtételére nekik a magyarság mandátumot nem adott. De erről szó sem eshetik. A szubotocai politikai botrány központjában állók mindegyike sokkal ismertebb és becsültebb személye a kisebbségi magyar politikának, semhogy jogunk, vagy okunk volna feltételezni róluk a terhükre rótt cselekmények elkövetését. Dr. Sántha György és letartóztatásban maradt társai soha nem élhettek vissza azzal a bizalommal, amely személyükkel szemben olyan osztatlanul nyilvánult meg minden időkben. Politikai józanságuk, feltétlen becsületességük, testvérkezelt kereső magyarságuk ennek még a lehetőségét is kizárja. Olyan ez a vád, mint — egyszerű példával élve — a derült égből lecsapó — hogy ugy mondjuk, villamos kísülés. Hiszen itt van mögöttük és itt van mögöttünk a magyar kisebbségi politika hetedfélves útja. Ezen idő alatt a letartóztatottak mindegyike éppen elégszer nyilatkozott és éppen elégszer cselekedett. Lehet-e, hogy mindez csak hazugság volt? Aki a magyar fajt ismeri, annak tudnia kell, hogy ezer év óta képtelen olyan politikára, amely mosolygó arccal kér és ígér, mialatt zsebében tört szorongat. A magyar politikának — amelynek dr. Sántha György és letartóztatott társai voltak az igazi képviselői — sohasem volt ilyen politikai malaclopó köpenye. Mi százszor mondjuk és állítjuk: Higyjék el az urak, a magyarságnak nincs és sohasem volt ilyen politikája. És nem is lesz sohasem. És legyünk a nagy sakkjátékos, a Történelem kezében akármilyen figurák, a magyar lélek jósága és testvérkezelt kereső becsületessége nem változik meg sohasem. A magyar faj jósága, egyszerűsége és nemes becsületessége ugyanaz, mint azon szláv testvéreik, akikkel

Rigómező óta nagyjából ugyanazon sorsot éli és ugyanazon utakat járja. Ha ma hiányzik, ennek a békének kívánatos teljessége, nem dr. Sántha György és letartóztatott társai a felelősök érte. És nem is a szerb nép és a szerb politika. Azok csupán, akik meg részegülve saját szavaik hangosságától, öklöket követelnek azoktól, akik egyébként szerető szavakkal szeretnék fogadni minden embertestvérüket. Szu-

boticán felnyílhat akárhány zárka, itt és egyebütt rikoltozhat minden skálán keresztül a gyűlölet, a szerb nép és a magyar nép nem ezt akarják. A magyar nép és a magyar politika éppen úgy, mint a szerb nép és a szerb politika mást akarnak. Nem börtönt, nem kegyetlen gyűlölködést és terméketlen, legfeljebb halálhozó békétlenséget, hanem békességet, rendet nyugalmat. Munkát és kenyeret, amiknek árnyé-

kában nyugalom és jóság, testvériség és boldog békesség fakad. Nem keresünk politikumot a szubotocai esetben és nem óhajtuk mindazt elmondani, ami pillanatnyilag a tollunk hegyére kívánczik. Abban azonban bízunk, hogy a pártatlan vizsgálat ki fogja deríteni a szubotocai per minden, eddig még ismeretlen részletét. És meg fogjuk és meg akarjuk tudni, hogy kik itt a békesség sírásói?

Denunciánsok hadjárata a Magyar Párt ellen

Miért tartóztatták le dr. Sántha Györgyöt, a Magyar Párt országos elnökét? — „Kinek az üzleti és politikai érdekei rejtőznek a hazugságok és durva hamisítványok mögött?”

Ma estig csupán hat gyanúsított maradt letartóztatásban

Az ország politikai közvéleménye meglepetéssel, a magyar törekvések elenségei kárörömmel, a magyarság pedig mélyszégyen megdöbbenéssel vette tudomásul azokat az eseményeket, amelyeknek két nap óta Szubotica a színhelye. Az események, amelyeknek híre futófényként terjedt el a Vajdaságban, nagyjából ismeretesek: Kibérelt lelkiismeretű feljelentő denunciaciójára letartóztatták Szubotican a Magyar Párt országos elnökét, dr. Sántha Györgyöt, valamint a magyar politika még tizenkilenc puritán becsületességű, feddhetetlen jellemű olyan exponensét, akiknek intaktságához szó sem férhet. Mélyszégyen és fájdalmas megdöbbenéssel vesszük tudomásul a tényeket, de még ebben a pillanatban sem tudunk elzárkózni annak a kifejezése elől hogy rendíthetetlenül hiszünk abban, hogy a letartóztatottak mindegyike ártatlan. A magyarság hetedfélves politikai küzdelme alatt számtalan jelét adta állampolgári hűségének, lojalitásának és becsületességének. Ezerszer mondtuk, hogy nincsenek közöttünk „összeesküvők” és ezerszer cáfoltunk minden olyan állítást, mintha ellenségei volnának a fennálló rendnek. A politika azonban ma Londontól Szófiáig Zinovjev-levelekkel operál. A magyar politikások egy része már egy évvel ezelőtt vendégszerepelt a szubotocai ügyesség fogházában. Akkor is kiderült, hogy

hamisított volt a vád alapját képező levél és minden okunk megvan azt hinni, hogy a pártatlan és szigorú vizsgálat most is igazolni fogja a letartóztatottak ártatlanságát. Nincs azonban az undornak, az utálatnak és a megvetésnek az a kifejezése, amely ebben az esetben méltán ne illetté a feljelentőt, aki a keresztény szlávok legnagyobb ünnepén elkövetni merészelt ezt a merényletet a két nép testvéri békéje ellen. A magunk részéről sürgetjük a vizsgálat lefolytatását, mert ebben a pillanatban már országos érdek, hogy a közvélemény tiszta képet kapjon és lássa: Ki is itt a bűnös voltaképpen? Szubotican a legkülönbözőbb és legellenőrizhetlenebb hírek vannak forgalomban. Egyesek már ismerni vélik a felbujtók személyét is, illetőleg azokat, akik ambicionálhatták maguknak a Magyar Párt és politikusaiknak elnémitását. Ezek a vádak nem a szubotocai szerb pártokat és nem azok politikusait illetik, viszont nem is olyan konkrét formában fogalmazták meg azokat, hogy ebben a pillanatban módunkban lehetne bővebben foglalkozni velük. Mi tudjuk, hogy vannak még bírák Jugoszláviában, ezért nyugodtan és félelem nélkül várjuk be a vizsgálat eredményét. A sajnálatos eseményről egyébként szubotocai tudósítónk a következő érdekes részleteket jelenti:

elnöki tanácsának ülésén került részletes megvitatás alá.

Letartóztatták a „Hírlap” szerkesztőjét is

Szerdán délelőtt előállították a rendőrségre Havas Károly hírlapírót, a „Hírlap” felelős szerkesztőjét is, valamint a lap összes munkatársait. Az utóbbiakat a kiadóhivatal alkalmazottainak kihallgatása után azokkal egyidejűleg szabadon bocsájtották, Havas azonban továbbra is őrizetben maradt. Dr. Deák Leót, mint szubotocai tudósítónk telefonálja, a pályaudvaron tartóztatták le. Deák szabályszerű utlevéllel éppen Budapestre készült utazni. Ma délelőtt folyamán kihallgatták a szubotocai rendőrségen Farkas Géza festőművészt is, aki szintén a „Hírlap” kötelékében állott. Kihallgatása után azonban, miután fogvatartására semmi ok nem forgott fenn, szabadon bocsájtották.

Milyen érdekek rejtőznek a szubotocai letartóztatások mögött

A „Hírlap” mai száma, amely a letartóztatások dacára is megjelent, a fenti címmel vezetőlapon többek között a következőket írja:

„A letartóztatások olyan vádak alapján történtek, amelyek hónapok óta állandan rezervában. Mindenki tudott rólok, tudtak a politikások, tudtak az újságírók és a rendőrtisztek, mindenki tudta azt is, hogy egy szó sem igaz belőlük, továbbá mindenki tudta azt is, hogy kinek üzleti és politikai érdeke rejtőzik e hazugságok és durva hamisítványok mögött. A hamisítványok kétszen állottak régóta, most a választások előtt beállították a szerkezetet és megindították. Ismerjük az ilyen spicli-munkákat.

Melyek azok a politikai kottériák, melyek szövetkeztek erre a gyászos, hebe-hurgya teljesítményre, melyek a kottériák és ki a főrendező? Talán jobb lenne beszélni a betegségyező pénztár rendelkezésére, ott megtaláljuk a politikai érdekeltségek legmarkansabb képviselőit. A munkáspénztári igazgató, a szocialistavezér és a többi kormányügynök, akik szervezik és vezetik a szociáldemokrata pártot, ezt a hatalom által eltartott álmunkáspártot, a gyógy-szerész, a pénztári szállító, a radikális-párt jelölt helyettese, aki a napokban egy gyűlésen az állam ellenségeinek deklarálta azokat a magyarokat, akik nem a kormány pártjára szavaznak, a főszerkesztő, aki a magyar bátorságot idézi, amikor arra hív fel, hogy tiltakozunk a Rádics-párttal való összeköttetés vádjá ellen (olyan nagy bátorság kell ma ehhez?) a jól szabott stréber, a zsidó nép elnöke, aki a nagy-szerb eszme sampionja Szubotican... egytől egytől itt vannak ők, itt vannak a luciferek, akiknek intésére eszközölték tegnap a letartóztatásokat.

A disznóság mögött a legújabb pak-

Megindul a letartóztatások lavinája

A szubotocai rendőrségen néhány nappal ezelőtt Fürth Jenő a „Hírlap” egyik nemrégiben elbocsájtott kiadóhivatali alkalmazottja azzal a váddal illette a lap tulajdonosait, hogy a magyar kormánytól pénzt fogadtak el, s hogy meg nem engedett magyarországi összeköttetéseket tartanak fenn. A megindított vizsgálatról nem tudni, hogy a valószínűtlenül hangzó vádakot mennyiben igazolta, de a rendőrség váratlanul letartóztatta a lap tulajdonosát, dr. Sántha György orvost, a Magyar Párt országos elnökét, a lap főszerkesztőjét, dr. Strelicky Dénest, s a nyomozás további folyamán Mészáros Ádám, Koncz András, dr. Deák Leó, dr. Nagy Ödön, Szántó Róbert evan-

gélikus lelkész, Rieger Mihály, Paukovics Andor, dr. Rubi Gyula, Hollósi József, Székely Áron, Szilágyi János, Birkáss Gyula, Takács Antal, Fischer Jákó dr., Pauk János, Csizséri Nagy Samu, Kókai Antal és Nojcsék Géza szubotocai lakókat. A letartóztatások óriási izgalmat keltettek Szubotican anél is inkább, miután a nyomozó hatóságok semmi közelebbi felvilágosítást nem adtak az érdeklődőknek. A keddi nap folyamán a letartóztatottak nagy részét szabadlábra helyezték, s csupán dr. Sántha György, dr. Deák Leó, dr. Strelicky Dénes, Szántó Róbert, Szilágyi János, Hollósi József és dr. Nagy Ödön maradtak letartóztatásban. Egyelőre még mind a rendőrség foglyai.

A Magyar Párt és a pártvezetők letartóztatása

A „Délbácska” más helyén kifejezést adtunk azon felfogásunknak, hogy felesleges és elhamarkodott dolog mindenáron politikumot kutatni az elmúlt napok sajnálatos eseményeiben. Most is az a meggyőződésünk, hogy a szubotocai affér mögött inkább az üzleti érdek rugói működnek, mint a politika, mert az államalkotó pártok politikájának a legkevesebbé sem lehet szükségük arra, hogy letartóztatásokkal regulázzák meg azt a pártot, amely sem programjánál, sem számbeli erejénél fogva nem jelent veszedelmet a legnagyobb szláv pártra nézve. A szubotocai magyarság azonban, amely még tulságosan a közelmúlt esemé-

nyeinek hatása alatt áll, a amely ezen eseményeinek közvetlen közelről szemlélője, elkeseredettségében, fájdalmas megdöbbenésében és azon hitében, hogy a letartóztatottak ártatlanok, politikumot keres és politikumot lát abban az ügyben, amely sokkal kevesebb ennél. Teljesen megbízható helyről szerzett információk szerint a Magyar Pártban a legújabb napok eseményeinek hatása alatt teljesen kiérlelődött az a gondolat, hogy a Magyar Párt az önálló listák helyett a demokrata párttal való kooperáció útján biztosítsa a magyarság számarányának megfelelő mandátumot. A kérdés egyébként a Magyar Párt legközelebbi

tum áll, amelyet radikális részről nem bolondok titokban tartani. A szövetséget a főispáni hivatalban kötötték meg. Azokat a magyarpárti vezéreket, akik nem voltak hajlandók földig bökölni a hatalom érdekei előtt, most leamputálta a rendőrség.

Ez volt a politikai érdek, amely puhan, edesen simul a másikféle érdekekhez: az üzlethez. Az üzlethez paktum kell, az is kell, hogy a magyarság gyenge legyen, könnyen kifosztható, amellyel rászoruljon holmi martalócok védelmére. A másikféle üzleti érdek az, hogy ne legyen egy önzetlen és bátor-szavu magyar lap a Vajdaságban.

A Vajdaság egész területén óriási feltűnést keltett vezetőikké végül azon reménynek ad kifejezést, hogy a subotici rendőrség az összes letartóztatottakat negyvennyolc órán belül szabadlábra fog helyezni.

Letartóztatások Petrovaradinban

Letartóztatottak nyolc Rádics-pártit

A Rádics párt elleni intézkedések következtében Petrovaradin rendőrsége is letartóztatta az ottani horvát köztársasági parasztpárt nyolc vezetőjét. A letartóztatást megelőzőleg házkutatást is tartottak az összes Rádics-párti vezető embereknél, ez a házkutatás azonban eredménytelenül végződött. A letartóztatottak kihallgatásuk alkalmával kijelentették, hogy már másfél hónap óta megszakítottak minden összeköttetést a horvát köztársasági parasztpárt zagrebi központjával és semmiféle agítációt nem fejtettek ki, mert Predavec-cel a párt alelnökével nézeteltérések voltak a jelöléseket illetően.

Férj, aki diplomáciai uton keresi a feleségét

Asszony, aki száztizsmillió koronával megszökik a nászéjszaka után

Kolozsvárról jelentik: Nem mindennapi megkeresés érkezett diplomáciai uton a budapesti rendőrségtől a kolozsvári és más erdélyi rendőrségek büntügyi osztályához. A megkeresésben egy szegény, öreg férj keserves családja foglaltatik, aki egyszerre keresi a feleségét és a pénzét. A történet különben egészen pesti és csupán azt bizonyítja, hogy egy tizenhétéves leány is lehet ravaszabb és komplikáltabb, mint egy ötvenhatéves, nyugalmazott miniszteri tanácsos.

A feljelentést a pesti főkapitányságon Halmágy Károly ötvenhatéves nyugalmazott miniszteri tanácsos tette a felesége, Halmágy Károlyné, illetve leánynevének Harmos Vilma tizenhétéves hölgy ellen, — két nappal az esküvőjük után. Halmágy már régebben udvarolt a nála sokkal fiatalabb leánynak, aki azonban a jelentős korkülömbökre hivatkozva, mindig kiköszarozta az öreg szerelmeit.

A miniszteri tanácsos már kezdett lemondani a késő ábrándról és megszüntette látogatásait a hajthatatlan hölgyikénél, amikor az hirtelen üzent utána. Halmágy persze azonnal rohant ideáljához, aki legnagyobb meglepetésére kijelentette: ha három napon belül elveszi és beleegyezik abba, hogy házasságuk után pénzügyeiket ő intézze, hozzá megy feleségül. A szerelmes öreg ur minden feltételt boldogan elfogadott, egy nap alatt megszerezte a házasságkötéshez szükséges hivatalos irásokat és engedélyeket és harmadnap már örök hűséget is esküdtek egymásnak.

Az első napon a férj átadta ifjú asszonyának százötvenmillió korona készpénzt, amellyel az elindult vásárolni és vagy harmincmillió koronát ruhaneműkbe fektetett, a fennmaradó összeggel pedig a következő nap nyomtalanul eltűnt. A kétségbeesett férj feljelentésére a budapesti rendőrség megállapította, hogy a szökés jóelőre élő volt készítve és az asszony leánykori nevének, rendes utlevéllel Romániába utazott, ahol Kolozsváron és Nagyváradon rokonai laknak. A budapesti rendőrség körözövelevele diplomáciai uton érkezett meg a két város rendőrségéhez, amelyek azonban egyelőre eredménytelenül keresik az ifjú és hűtlen asszonyt.

Február 1-én lehet lakást felmondani és lakbért emelni

A novisadi törvényszék teljes tanácsának határozata — Megszűnt a lakástörvény — Visszaállt a háborúelőtti állapot

A novisadi törvényszék teljes tanácsa ülést tartott, amelyen a lakástörvénynek 1924. december 31-én történt megszűnése következtében előállott helyzettel foglalkozott.

A minisztertanács rendeletileg ugyan meghosszabbította a törvény hatályát 1925. május elsejéig, a törvényszék teljes tanácsa azonban nem fogadta el a minisztertanács határozatát, mert a lakástörvényben nyitott és félreérthetetlenül fel van tüntetve, hogy a törvény, 1924. december 31-én megszűnik és azt meghosszabbítani csak egy újabb törvénnyel lehet.

Miután ezt az újabb törvényt nem hozták meg, a novisadi törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy lakásügyekben ismét a háború előtti viszonyok következtek be és a lakás felmondás továbbá lakbér emelés teljesen szabad.

A lakástörvény hatályának a megszüntése után már csak a városi és megyei lakás-szabályrendelet intézkedései mérvadóak. A városi szabályrendelet értelmében mindazok a lakások, amelyek évi 2000 korona bért fizetnek február, május, augusztus és november elsején mondhatók fel három hónapra. A bíróság a 2000 korona bért egyenlőnek

vette 500 dinárral és így mindazoknak, akik évenként legalább 500 dinár bért fizetnek február elsején fel lehet mondani három hónapra, vagy a házbért felemelni. Miután Novisadon ma a legkisebb lakás is fizet évenként 500 dinár házbért csak február 1-én lehet lakbért emelni vagy lakást három hónapra felmondani.

A bíróság határozata következtében az összes lakások megszűnnek és amely háztulajdonos bíróság útján mondott fel lakójának az február 1-én három hónapra illetve ha a szabályrendelet hosszabb időre írja elő, akkor hosszabb időre felmondhat. Azok a lakáspörök, amelyekben jogerős ítéletek estek, természetesen végrehajthatók.

A bíróság határozata után most kérdéses, hogy milyen állást fog elfoglalni a lakáshivatal, illetve a közigazgatási hatóságok? Ezeket ugyanis köti a minisztertanács határozata, amelynek értelmében a lakástörvény május elsejéig érvényben van. A közigazgatási hatóság állásfoglalása nagyon fontos lesz, annál inkább mert valószínűleg nem a bírósági határozatot teszi majd magáévá és ebből sok összeütközés támadhat.

Alexandrov Tódor levele Rádicshoz

A horvát parasztlevelezés tárgyalásai a bolgár komitáciszervezettel — A „Vreme“ leleplezése — Milyen leveleket találtak Rádics lakásán?

A „Vreme“ karácsonyi száma kiismerve közli Alexandrov Tódornak, a nemrégiben meggyilkolt bolgár komitáciszervezőnek 1922. októberében Rádicshoz intézett levelét, amelyet több, más levéllel együtt akkor foglaltak le Rádics lakásán, amikor letartóztatták. A levél bolgár nyelven íródott és magyar fordításban így hangzik:

Igen tisztelt Rádics ur!
E levél átadója, mint diák megy oda. Szegény, de hazafias szülők fia. Hogy középiskoláit Szófiában befejezhesse, kénytelen volt betűszedéssel is foglalkozni. Most megélhetésének egy részét melléki foglalkozással kell biztosítani. Nagyon hálás leszek Önnek, ha szíves lesz őt ajánlani valamely ismerősének, olyan munkára, ami nem fogja őt akadályozni tanulmányában. Előre is köszönetet mondok Önnek ezért a szíveskedésért. Az eddig folytatott tárgyalásokhoz, a teljes meggyezésre, az egyesült legális és illegális akció érdekében, a testvéri Macedónia és Horvátország szabadságának kiküzdésére, úgy vélem, szükséges a gyakori eszmecsere és érintkezés, akár közvetlenül, akár külföldi bizalmas személyek útján, barátommal, Protogeroz tábornokkal, a központi bizottság tagjával és egyidejűleg a

macedón forradalmi szervezet külföldi képviselőjével, valamint a macedón kérdés európai propagandájára kiküldött speciális delegátusunkkal, Tomalevszki Naum ural, aki gyakran tartózkodik Budapesten és Bécsben. A két harcos népközti rendszeres kapcsolatok megteremtése végett, kérem, ajándékozza meg bizalmával a levél átadóját, akit ellátunk a szükséges meghatalmazással, a macedón szervezet fiatal és entuziaszmussal eltelelt tagját, Protogerozval és Tomalevszkiivel való közvetlen kapcsolat felvétele végett, kérem, szíveskedjék megadni budapesti, bécsi, gráci, vagy más, a jugoszláv határokon kívül élő bizalmasainak, vagy speciális megbízottainak címét. A legújabb világesemények, azt hiszem, arra fogják bírni az összes elnyomott nemzeteket, hogy meggyorsítsák harci tempójukat és egyesüljenek a közös harcra, elfeledve a régi gyűlöletet és bizonyos kisebb nézeteltéréseket, hogy gyorsabban és könnyebben kivívják szabadságukat. Adja isten, hogy a mi népeink is hamarosan felszabaduljanak a rettenetes és elviselhetetlen állapotból. Fogadja kérem legőszintébb üdvözléseimet. A hegységben 1922. X. 6 Tisztelettel Alexandrov T.

A romániai magyarság problémája

Averescu, Goga és Bernády nyilatkozata az Az Est tudósítójának

Nagyérdékű interjúkat csinált a napokban Bukarestben herceg Hohenlohe Károly Egon, a volt nagyszabeni plébános, aki a papirendből kilépve, Budapesten Az Est munkatársa lett.

Hohenlohe herceg, talán az egyetlen mánriporter, Averescu tábornokkal Goga Oktavián volt miniszterrel és Bernády Györggyel folytatott politikai beszélgetést.

Románia és Magyarország.

Averescu tábornok, volt miniszterelnök, a néppárt vezére legelőbb azt hangsúlyozta, hogy Románia, mint a kisantant tagja, távol áll minden agresszív szándéktól Magyarország iránt.

Romániát csak az önvédelem jüzi a kisantanthoz.

Attól tart, hogy mikor egyszer Oroszországgal fegyveres konfliktusa lesz, Magyarország meg fogja támadni. Ez ellen az eshetőség ellen szükséges a hátvéd. Egyébként azonban a román intelligenciát Magyarország iránt a legelőbbi érzelmeik hatják át. Méltá-

tének egyik legfőbb oka, hogy eleinte passzivitásban volt és lavirozott. Akik az esküt megtagadták, lehetetlenné tették magukat, akik elkésve tettek le, azok gyanusakká váltak. Hibáztatja, hogy a magyarság közt ma sincs összetartás, nincs egységesen kiforrott magyar politikai program.

A 250 ezernyi százságnak nagyobb a politikai súlya mint a másfélmillió magyarnak. A romániai magyarság csak akkor válhatik számottevő faktorrá, ha egységge tömörül és valamelyik román politikai párttal kooperál.

Goga is fontosnak tartja, hogy a Románia és Magyarország közti ellentétek közös erővel és jóindulattal elsimíttassanak.

A magyar kultúra egysége

Bernády Györgyöt, Marosvásárhely nagyevüi organizátorát, akit teljes erőben és tevékenységge fénykorából ismert, herceg Hohenlohe Egon fáradt, szomorú embernek látta viszont Bukarestben, az Athéne Palace-ban, ahol beszélgetést folytatott vele.

Bernády a kultúra közösségéből folyóan azt az óhaját fejezte ki, hogy Magyarország és az utódállamokban elhelyezkedett magyarság kulturális érintkezése ismét olyan benső legyen, mint amilyen volt akkor, amikor nem választották el országhatárok a magyarság tömegeit egymástól. Politikai szempontból azonban, tekintettel arra, hogy államjogilag el vagyunk választva, az a kívánsága, hogy

az ezen ország határain kívül élő testvéreink ne kívánjanak irányító tevékenységet kifejtetni a mi sorsunk alakulására, amivel szemben mi sem óhajunk befolyást gyakorolni Magyarországnak jövőjének alakulására.

A karácsonyi lövöldözés áldozata

Ismeretlen lövöldöző súlyosan megsebesített egy lakost

Sehol máshol nem divik talán annyira a karácsonyi lövöldözés mint éppen Novisadon. A karácsonyi lövöldözést már éveket elelőtt betöltötte a hatóság, mert mindig áldozatokat követelt. A hatóság tilalom sem bizonyult azonban eléggé hathatós ellen-szernek a karácsonyi lövöldözés megszüntetésére.

Keddén este, gör. keleti Karácsony előestéjén tíz óra tájban a Temerinai utcában sétált Antonics Száva lakatos segéd egy barátja kíséretében. Az „Öt templom“ korcsma közelében jártak, amikor az utca tulsó oldalán lövés hangzott el, a golyó pedig Antonics Szávát érte. Antonics hangos jajkiáltással összeesett, barátja segítségével azonban felkelt és dr. Mrkusics orvos lakására mentek. Az orvos megvizsgálta Antonics sebeit és bekötözte. A revolvergolyó elvitte Antonics jobb kezének kisujját és lágyékába fúródott. Dr. Mrkusics lakásáról kiszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették a súlyosan sebesültet. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen lövöldöző után.

Teljesen egységes az ellenzék

Az ellenzéki blokk vezetőinek értekezlete

Az ellenzéki blokk vezetői tegnap délelőtt és délután fontos megbeszélést tartottak és amiatt maradt el Davidovics Lyubának az Imperial szállóban tervezett nagy beszéde és amelyben a kormány legújabb intézkedéseiről akart beszélni. A konferencián teljes meggyezés jött létre a blokk vezetői között és elhatározták, hogy meg nem rettenve a kormány intézkedéseitől és az Obznana kiadásától, a legerősebb harcot folytatják a kormány ellen.

Az értekezletről holnap fogunk csak hivatalos kommunikét kibocsájtani de az már most is megállapítható, hogy a blokk tagjai között a legteljesebb az egyetértés.

— Szén, brikett szobafűtéshez és elsőrendű tüzifa kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1—6)

HIREK

**

— **A királyné születés napja.** Pénteken üli meg Mária királyné születés napját. Ez alkalommal délelőtt 10—12 óra között az istentisztelet ideje alatt az összes üzletet zárva kell tartani.

— **Nyolcszáz embert tartóztattak le a romániai kommunista összeesküvés ügyében.** Az aradi sziguranca főnöke tájékoztatta a sajtót a most leplezett erdélyi kommunista szervezkedésről. Eszerint 2 inasgyerek őrizetbevételével jöttek rá az összeesküvés nyomára. A két gyerek ugyanis kommunista plakátokat és vörös szovjetcillagokat ragasztott ki a városban. Elmondották a rendőrségen hogy Eckermann Jakab aradi munkás bizta meg őket mire Eckermann is vallatásra vették, aki aztán bevallotta, hogy a propaganda erdélyi központja Csernát községben volt és egy Köblös Itván nevű munkás irányította az organizációt. A szervezkedés sejtrendszer alapján történt és főleg az ifjú munkások megnyerésére törekedtek. A vezetők a bukaresti központból 6000 lelt kaptak. Aradon 120 embert tartóztattak le ez ügyben, akiket Bukarestbe kísértek, ahol már 320 ember van őrizet alatt. Különböző erdélyi városokból pedig 104 foglyot vittek erős katonai fedezettel Bukarestbe. Kihallgatásuk után átviszik őket a jilvai fegyházba, ahol 400 kommunista szervezkedéssel vádolt ember várja a vizsgálat befejezését.

— **Kamarazene-est Somborban.** Január 18-án a „Sloboda” nagytermében. Kezdeté este 8 órakor. A „Sombori Szociális Missió Társulat” az — ideai szövegben is, — értékes kamarazenei művekből összeállított hangversenyt rendez. Fővárosi műsorokon szerepelnek csak ilyen nagyszabású művek. 1. Számuk Beethoven egyetlen zongora quartettjét játsszák. 2. A bécsi zeneakadémia híres volt hegedűtanárának Hellmesbergernek: I. Román. II. Tarantella című 4 hegedűre zongora kísérettel írt műve. 3. Jadassohn: c moll quintett. Jadassohn a lipcei zeneakadémián a zeneszerzést tanította. A lipcei egyetem díszdoktorrá avatta. Vidéken ritkán lehet kamarazenei társaságot összehozni. Csavojáts János neves hegedűművész és tanár érdeme a társaság megalakulása. Előadók a következők: Pap Béla, Jovánovics Illdő zongorán játszik; hegedűn: Csavojáts János, Steiner Géza, Allaga Iván; gordonkán: dr. Henneberg Géza; mély hegedűn és hegedűn: dr. Nagy Béla játszik. Felhívjuk a vidéken lakó zenekedvelő publikum figyelmét is erre a koncertre.

— **Uj jogi szakkönyv.** Dr. Jócics Milorád főügyész (Novisad) lapunk útján is közli, hogy a „Büntető Perrendtartás és Novella” kommentárjai január végén kerülnek ki a könyvpiacon. A száz (100) dinár előfizetési díj közvetlenül a szerzőhöz is beküldhető.

— **Halálozás.** Pásztor János csatáljai plébános január 2-án 50 éves korában elhunyt. Pásztor János 15 évvel ezelőtt Novisadon volt káplán és innen került el Csatáljára.

— **Elmaradt a Katolikus Gazda és Olvasókör mulatsága.** A Katolikus Gazda és Olvasókör Vízkereszt napján mulatságot akart rendezni, amelyet azonban elhalasztották Fátih Ferenc apát plébános intézkedésére a gör. keleti Karácsonyestre való tekintettel.

— **Eltemették a beogradi polgármestert.** Tegnap délután temették el Beograd hirtelen elhunyt polgármesterét Marjanovics Mihályt nagy részvét mellett. A temetésen a kormány tagjai, valamint az összes politikai pártok is megjelentek.

(x) **Kokszot és köszönét kályhafűtéshez** csak *Krajačević* fátelépén vásároljon. Telefon 165.

— **Elhunyt magyarországi újságíró.** Purjesz Lajos a Világ főszerkesztője tegnap reggel szívizélhűdés következtében hirtelen meghalt.

A legszebb és legalkalmasabb ajándékot **F. DIETRICH bóröndösnél** Novisad, Kralja Petra 30. sz. szerezheti be. Ne mulassza el a kirakatomat megtekinteni!

Ujabb palotaforradalom a „Hirlap”-nál

A lap tulajdonosok ma nyilatkozatban fogják dezavualni a lap szerkesztőségét

Lapzártakor telefonálják Szuboticáról: A „Hirlap” mai számában közölt vetetők miatt (amelynek egyes részeit lapunk más helyén ismertetjük. Szerk.) furcsa bonyodalom támadt a lap letartóztatásban lévő tulajdonosai, valamint a lap munkatársai között. A rendőrségi fogdában ülő lap tulajdonosok ugyanis „megbotránkozásuknak” adtak kifejezést a Magyar Párt vezetőinek letartóztatásáról írott cikkeknek, legfőképpen a vezetőcikk éles hangja miatt s ezért nyilatkozatot fogalmaztak meg, amely körülbelül a következőket állapítja meg: *A mai napon „Hirlap” címmel megjelent lap, mint ilyen, kö-*

zönséges hamisítvány s a benne foglaltakért a lap eddigi tulajdonosai, valamint főszerkesztője, sem jogi, sem erkölcsi felelősséget nem vállalnak.

A hosszú nyilatkozat, amelynek részleteire nem óhajtok kitérni, a „Hirlap” ma esti számában fog megjelenni, s emiatt a lap egész szerkesztősége a mai napon ki fog lépni a lap kötelékéből. A szubotica magyarság, amely már a szerda esti órákban tudomást szerzett erről a furcsa körülmények között megszerkesztett nyilatkozatról, a legkülönbözőbb módokon és szempontok szerint tárgyalja a letartóztatások ezen egészen váratlan fejleményét.

Hatmillió dinár papírpénz

Hogyan lehetne a valutát feljavítani?

A „Politika” karácsonyi számában dr. Sztójadinovics Milán pénzügyminiszter aki minisztersége óta is állandó cikkirója a „Politika”-nak, „Kiut a pénzkrisziből” címen érdekes cikkben ismerteti Jugoszlávia pénzügyi helyzetét. A cikk szerint a pénzkrisz már hosszabb ideje megbénította a gazdasági életet és a gazdasági köröket esztendő óta foglalkoztatja az a kérdés, van-e kiut ebből a helyzetből. Hogy csakugyan pénzhiány van, az kétségtelen és azt minden kereskedőnek el kell ismernie, bár a Narodna Banka körülbelül 6 milliárd papírdinárt bocsátott forgalomba. — Megállapítható, hogy pénz van elég, de a másik baj az, hogy keveset ér a pénzünk. A papírdinár értéke csak a tizenharmadrészt teszi ki az aranydinárnak és ez a baj kufforrása.

Az inflációs politika tönkretette valutánk értékét. Két év óta új pénzügyi politikával kísérleteznek, hogy a dinárt megjavítsák. A hat milliárd dinár pa-

pirpénzre nap-nap után nagyobb összegű ércpénzfedezetet tud a Narodna Banka kimutatni. Az utóbbi néhány hónap alatt a Narodna Banka értékpapirjai lényegesen emelkedtek. A dinár 1922-ben Zürichben 5.40, 1923-ban 6.50 és 1924 végén 7.90 volt. Hatmillió dinár 1923-ban 390 millió svájci frankot, 1923 végén ellenben már 474 millió svájci frankot, vagyis 20 százalékkal többet ért. A dinár emelkedése folyton külföldön a dinárban való bizalom megerősödött. Mihelyt nem fenyeget az infláció veszedelme, a dinár értéke a külföld szemében egyre növekszik. A közönség takarékokba viszi tökéit és ezután kellő forgótökéhez jutnak. Ez az a pillanat amikor a kamatlábak rohamosan esnek és könnyű szerezni lehet kölcsönhöz jutni.

Ezért a pénzügyi válságból úgy lehet kiutat találni, ha a dinár értékét antiinflációs politikával megjavítjuk, a kivétel emeljük és a vasúti forgalmat rendezzük.

— **Az angol udvar és a pubi-frizura.** Azoknak az arisztokrata hölgyeknek körében, akik sűrűn fordulnak meg az angol király udvaránál, nagy gondot okoz mostanában a pubi-frizura kérdése, mert György király sehogy sem tud megbarátkozni az új divattal és annak viselését nem tartja összeegyeztethetőnek az ünnepélyes ceremóniákkal. Így azután azok a hölgyek, akik nem akarnak elmaradni a divattól és mégis szeretnének továbbra is az udvarhoz járni, a legkülönbözőbb módokon próbálnak eleget tenni mindkét követelésnek. Lady Plunkett, a yorki hercegnőnek, György király menyének, legjobb barátjának, például ünnepélyes ceremóniák alkalmával levágott hajfonatát használja föl. A pubi-frizura-divat jobban dühöng, mint valaha és legújabbban a fodrászok berlini minta után úgy vágják a nők haját, hogy azoknak nemcsak tarkójuk, hanem fülük is egészen szabadon marad.

semmit sem tettek. Azokat a híveket, akik bármilyen szocialista, kommunista anarchista vagy nihilista politikai pártban, vagy egyesületben, vagy a szabadkőműves páholyokban továbbra is megmaradnak, szigorúan tilos bármely szentségben részesíteni, nekik gyónás alkalmával a feloldozást megadni, vagy őket egyházi segédlettel eltemetni. A radikális és szocialista cseh lapok körében a pásztorlevél érthető izgalmat keltett.

A kölni zóna kiűritése

Elkészült a német kormány válasza

A Wolff iroda jelenti Berlinből: Miután a birodalmi kormány tegnap délelőtt tartott minisztertanácson a szövetségeseknek a kölni zóna kiűritése ügyében átnyújtott jegyzékéről határozatot hozott, a jegyzékre adott német választ nyomban elkészítették és a berlini idegen követségeknek tegnap este kézbesítették. A jegyzék szövegét valószínűleg csütörtökön reggel hozzák nyilvánosságra.

PÁRIS. A szövetséges pénzügyminiszterek konferenciája tegnap délután négy órakor a külügyminiszteriumban megkezdődött. A konferencia elnöke Clementel francia pénzügyminiszter. A konferencia előreláthatóan mintegy tíz napig fog tartani és azon minden valószínűség szerint a szövetségi adósság kérdése is szóba kerül.

Az első magyar lista.

A kikindai törvényszék elfogadta a bánáti Magyar Párt listáját — Dr. Várady Imre a listavezető.

A velikakikindai törvényszék elnöke elfogadta a bánáti Magyar Párt listáját, amely a kerületben így a sorrendben hatodik. A listán a következők nevei álnak.

Listavezető: dr. Várady Imre. Alibunári járás: dr. Végh Lajos ügyvéd Veliki Beeskerek, helyettese Kuzing János orvos Veliki-Beeskerek.

Beeskerek város: dr. Graber László ügyvéd Pancsevó, helyettese Kuzing János kisközé Nova-Kanizsa.

Beeskerek-járás: Tóth Ferenc iparos Beeskerek, helyettese Dániel Adám kereskedő Beeskerek.

Kikindai-járás: Marton Andor szövetkezeti igazgató Beeskerek, helyettese Mészáros József iparos Kikinda.

Novibecseji járás: Toth Ferenc, helyettese Dániel Adám.

Novakanizsai járás: Dr. Graber László, helyettese Pálffy János.

A hajléktalan szerelem

Bécs. A volt császárvárost majdnem naponta alarmirozzák a lapok olyan hírekkel, hogy a rendőrség ismét újabb találkahelyeket leplezett le. A legújabb eset két asszonyé, akikről névtelen levél közölte a rendőrséggel, hogy lakásukon jól jövedelmező mellékfoglalkozásként urak és lányok, s elvált sőt nem egy esetben férjes asszonyok találkozásait segítették elő, találkánként 200 ezer koronáért.

A rendőrség elég gyakran kiadja a kommunikét a sajtónak az újabb fogásról, pedig már nem egy esetben megállapították, hogy ezeken a találkahelyeken nem is tiltott szerelem folyik, hanem törvényesen egybekelt fiatal párok azok, akik néha ezeket az „otthonokat” kénytelenek igénybevenni, egyszerűen azért, mert a lakáshiány hihetetlen méretei mellett képtelenek olyan lakásviszonyok közé jutni, amelyek megengednék nekik az intim családi élet fényűzését. S ha a szállodákban amelyek egyébként nemcsak nyilvánosan, hanem teljes rendőri segédlettel üzik azt, amiért a magánosokat a rendőrség sokszor alaptalanul üldözi, s amelyek ezen az üzlen busásan keresnek, nem akarják kitenni magukat hatóságai molesztálásoknak, razziáknak s a szennynek, akkor igazán nincs hely ezeken az „otthonokon” kívül, ahová menekülhetnének.

Nincsic és Duka találkozása

Nincsic külügyminiszter még e hónapban találkozni fog Bukarestben Duka román külügyminiszterrel, amely alkalommal a Romániát és Jugoszláviát közösen érdeklő ügyeket tárgyalják. Elsősorban a bolsevizmus elleni védekezés kérdését fogják megbeszélni.

— **Álarcos rablótámadás Beograd mellett.** Beograd közvetlen közelében az országúton napok óta egy álarcos rablóbanda nyugtalanítja a járókelőket. A banda öt tagból áll, fekete álarcban támadja meg az utasokat, revolverekkel terrorizálja őket és azután kifosztja. A legutóbbi támadás száz méterre a csendőrségi laktanyától történt. A hatóságok tehetetlenek az álarcos rablóbandával szemben.

FOJT

KALAPFESTŐ INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy) ulica 9.

Ridikulók, Necessairek, Kofferek
nagy választékban Duna u. 20. Bőr-üzlet.

(x) **A Színházi Élet** jugoszláviai szépségversenyén résztvevők fényképei csak azokban a példányokban található, melyek a „Kardos oglasni zavod” felülbélyegzéssel vannak ellátva. Minden számban található novisadi fényképek: 1—2

Báli és menyasszonyi ruhaselymek,

Mindenfajta selymek az összes színekben, valamint minden egyéb téli rőfösárúk különösen mélyen leszállított áron. Teljes menyasszonyi kelengyék. — Ajánlják dusan felszerelt raktárukat elismerten mérsékelt áron.

Letić i Mišić, Novisad, rőfös divatáru kereskedés

10152

Kralja Alexandrova ul. 4. (Városház mellett.) Telefon 131. szám.

1-3

Munkakormány Németországban

Berlinből jelentik: A több hét óta húzódozó német kormányválságban tegnap fordulat történt. Mint ismeretes, eddig Stresemann külügyminiszter akadékoskodása miatt nem sikerültek a kormányalakítási kísérletek. — Tegnap Ebert köztársasági elnök magához hívatta Marx kancellárt és megbízást adott neki ideiglenes munkakormány alakítására. Hire járja, hogy abban az esetben, ha Marx kormányalakítása nem sikerül, újra kiírják a választásokat Németországban.

Külföldön lakó SHS állampolgárok nem utazhatnak be az idén Észak-Amerikába

Az Egyesült-Államok a múlt év nyarán hozott bevándorlási törvényükben, mint ismeretes, megszigorították az Unió államaiba való beköltözködést. Az új törvény rendelkezései 1924. június elsejével léptek életbe és így a most kezdődő kivándorlási ciklusra már érvénytelenné válnak. A szociálpolitikai miniszterium zagrebi kivándorlási igazgatósága még régebben bekérte volt az egyes közigazgatási hatóságoktól az Egyesült-Államokba kivándorolni szándékozó felek kérvényét, amelyeket azok a benyújtás idejének sorrendjében továbbítottak is. A beküldött folyamodványok felett nagyobbára meghozta már döntését és megadta hozzájárulását az utlevél kiállítására. Félreértések elkerülése végett megjegyezzük, hogy a közigazgatási hatóságok csak annyi kérvényt küldtek be, amennyivel a kvótából a kérdéses ország részre esik, hozzáadva még tíz százalékot. Világosabban kifejezve például a Bácska, ahonnan ötszáz kivándorló mehet [ki évente az Unióba, csak ötszázötven folyamodványt továbbított a zagrebi ügyosztály címére, mert ilyenformán csak ezek felett határozhatott.

Mivel a kvóta rendkívül alacsony és az SHS államból csak igen kisszámú kivándorlót engednek be az Egyesült-Államokba, természetesen hamar betelt a maximális létszám, miután pedig az SHS állam belterületének lakossága egymaga igénybevette a teljes kvótát, abból nem eshetik üres hely a külföldön élő SHS állampolgárokra, illetve szerbekre, horvátokra és szlovénekre.

Tegnap érkezett meg Novisadra az erre vonatkozó értesítés, mely kifejezetten kimondja, hogy külföldön lakó SHS polgár, amennyiben még korábban nem folyamodta meg, nem utazhat be ez évben az Egyesült-Államokba az SHS állam kvótája terhére.

Színház

(-) A Nemzeti Színház heti műsora. Csütörtök: délután, „A ködmön és szakajtó, este Madame Pompadour. Péntek: Az ördög tanítványa. Szombat: Salome. (Bemutató)

Sport

* A Jugoszlavia tegnap délután szép játék után 3:0 arányban győzedelmeskedett a BSK csapata felett. Félidő 2:0 volt.

Tőzsde

Beograd Zürichben 792 svájci frank.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat“

Apró hirdetések.

KEDVEZŐ ÁRON kapható circa 2000 kg. MAKULATURA. Cim a kiadóban. 71

LAKÁST keresek, üres szoba-konyhát akár a Darányi-telepen is. Címek a kiadóba kéretnek. 1-3

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenesleány azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1-0

SOFFŐR, biztos vezető és jó kocsiapó, rögtöni belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 1-1

HIRDETÉSEK

HOVÁ SZALADSZ?!

Szaladok (8826-2-30)

FELLNER ZSIGÁHOZ

Novisad, Jermenska ulica 3., hol legjobb minőségű saját gyártmányú papirzacskót és csomagolópapírost legolcsóbban kaphatom.

Több évi praktisszal rendelkező érettségizett mérlegképes könyvelő

magyar, német és szerb nyelvtudással állását változtatná. Szíves megkereséseket „Szerzőképes“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 59-1-3

Gyermek mellé megbízható egészséges

leány azonnal felvétetik.

Streljačka ul. (Lövész u.) 22. sz.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyömda, himzoterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete
NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.
Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerkek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb áron.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Üzlet áthelyezés

T. vevőimnek és ismerőseimnek ezennel tudomására adom, hogy üzletemet a Petra Zrinjska ulicából a

Bana Jelašića (Mikes Kelemen) ulica 6. sz. alá

helyeztem át. Legfőbb törekvésem ezuttal is arra fog irányulni, hogy n. b. vevőim meglegedését továbbra is kiérdemljem. Abban a reményben, hogy további b. megrendeléseikkel is támogatnak, maradok teljes tisztelettel

Barth András cipész.

54-1-3

MILAN SARATLIĆ

Kralja Alexandra ul. 7.
Butorgyár és butorkereskedés

Legnagyobb választék mindennemű butorokban, ugymint keményfa hálószobák Din. 4500.—tól feljebb. 81-1

Eladó egy B E N Z gyártmányú

benzinmotor, mely favágásra, kukoricamorzsolásra

és egyéb ipari célokra kiválóan alkalmas. Ugyanott 250 kg-os tizedes mérleg, üzleti, irodai állványok, nagylád, kisebb kád és egy nagy dézsa eladók. Novisad, L. Koszticsa ulica 19. sz.

Zongorák

és Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztza hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle javítást, ugymint: új cső és távcső szereléseket, új agy készítését, barnitást, márványozást **jótállás mellett.** Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény,** ugy áruban, mint javításokban. — Királyi lőporeladás!

Még kapható

KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR

Egyben tisztelettel kérjük a kath. közönséget és a viszontelárúsítókat, hogy a csekély készletre való tekintettel b. megrendeléseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek. —

A naptár eladási ára 10.— dinár.

Egyben megrendelhetők még a

„REGÉLŐ BÁCSI“ és a „MAGYAR CSALÁDI NAPTÁR“

Eladási áruk 15.— dinár.

Kiváló tisztelettel

Ábrahám János, könyvkereskedő

A „KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR“ főelárúsítója

Novi Sad, Kralja Petra ulica 30,

Viszontelárúsítók megfelelő kedvezményben részesülnek.